

HANS HÄSTBACKA:

VITA DJUR

en del av naturen

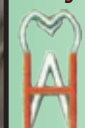
SID. 2

HAMMAS- PROTEESIT

Erikoishammas-
teknikolta

- uudet kokoproteesit
- tiivistys ja korjaus jopa odottaessa!
- hammasproteesien tarkastus ilmaiseksi!
- takuutyö

Solta ja varaa aikasi!

VAASA 312 1233
Kauppapuistikko 20B

LAIHIA 477 0744
Kauppatie 5

MAALAHTI 347 8080
Köpingsvägen

VITA DJUR en del av naturen

En kråka skall vara grå och svart till färgen, det vet alla.

Att svanar, både knölsvan och sångsvan, är vita är en självklarhet för alla som ser och lägger märke till fåglar. Någon vidare skyddsfärg har svanarna inte på sina häckningsplatser, förutom då sångsvanen i början av häckningen, då honan kan ligga och ruva på äggen på en upphöjd tuva i en våtmark medan snön ännu ligger fläckvis kvar.

Nu är svanar så pass stora fåglar, de tyngsta bland våra fåglar, att de inte behöver någon skyddsfärg. De klara sig mot alla mindre rovdäggdjur och rovfåglar tack vare sina tyngd och styrka. Här får både räv och mårhund ge vika. Det är bara de stora rovdjuren som lo, järv och varg som kan jaga och döda vuxna, friska svanar om de råkar överraska dem eller om svanarna ruggar sina vingpennor, då de är oförmögna att flyga under en månads tid. Självklart plockar också de stora rovdjuren åt sig av svanägg och svanungar vid tillfälle.

Det finns också kungsörnar och havsörnar som lär sig att framgångsrikt jaga ruggande svanar, men främst är det svanungar som faller offer för örnarnas jakter. De tar av av det stora överflöd som finns bland svanarna i dag.

Bland rovfåglarna är det endast fjällugglan som är vit året om, medan dalripar och fjällripar byter till vit fjäderdräkt till vinterhalvåret. Den vita fjäderdräkten är ett bra kamouflage under den

tid snön ligger. Sällskap har riporna av skogshare, hermelin och vessla bland de mindre däggdjuren. De här tre arterna byter till vit vinterpäls som ger ett gott kamouflage i ett snöigt landskap. Ett varmare klimat med en kortare säsong med snö eller brist på snö är naturligt nog rena katastrofen för de vita djuren, som lätt faller offer för olika predatorer.

Som alltid finns det undantag och en viss variation, när det gäller vitt, hos det stora flertalet bland fåglar och däggdjur som normalt inte är vita. Arvsanlagen kan bära på den vita egenskapen som normalt inte syns, men som ibland kan komma till uttryck hos en del individer med dubbla anlag för vitt. En fågel eller ett däggdjur kan också ha fysiologiska störningar som hämmar bildningen av färgämnen för brunt, svart eller grönt eller som snabbt bryter ner färgämnena som normalt skulle färga en älg brun eller en kråka svart och grå.

Visst skall den välkända kråkan vara grå och svart. Det är självklart och varje avvikelse från den färgläggningen noteras genast. Och när det händer blir den avvikande kråkan snart en lokal kändis. Så var fallet med en närmast vit kråka som dök upp i parker och på andra grönområden i Haapajärvi en sommar för några år sedan.

Tillsammans med kullsyskon och föräldrafåglar spankulerade den vita kråkan omkring i parkerna och lärde sig

att plocka småkryp och frön av allehanda slag, så som unga kråkor skall lära sig för att klara sig här i livet. Den vita kråkan var inte helt vit utan var ljus brun på huvudet och hade också lite brunt på kanten av en del vingpennor. Näbben och fötterna var ljusröda i stället för svarta men ögonen var mörka och det visade att kråkan inte var albino. Den vita fjäderdräkten var en följd av brist på synligt melanin. Melaninbristen hos en sådan fågel beror på pigment som inte fungerar eller störningar i melaninproduktionen sedan födseln.

För övrigt uppträdde den vita kråkan helt normalt och hade normala kontaktläten, så den kom väl överens med de andra kråkorna. Så brukar det vara för det mesta, den avvikande färgen leder inte till utstötning eller mobbning, så länge beteendet är arttypiskt. Det har förstås sina risker att vare en vit kråka bland alla de normalfärgade, när en duvhök eller en pilgrimsfalk kommer farande med sikten inställt på en närande kråkstek. Den vita kråkan syns på långt håll för den anfallande rovfågeln som automatiskt siktar in sig på den avvikande kråkan. Vita kråkor, starar, koltrastar och gråsparvar brukar följaktligen inte bli långlivade, men det finns samtidigt vita individer som blivit långlivade.

Den vita kråkan stannade i Haapajärvi ända in i december, då full vinter rådde. Sedan försvann den, kanske tagen av

Men det händer att enstaka kråkor saknar de normala färgerna och blir vita.

Den vita kråkan i Haapajärvi stannade ända in i december månad.

duvhök eller så flyttade den bort till södra Finland eller Sverige, kanske ända till Danmark eller norra Tyskland för att leva i en mildare vinter. På den resan försvann den, åtminstone återvände den inte till Haapajärvi eller någon grannkommun där folk höll utkik efter den följande vår och sommar.

I Vasa brukar det finnas enstaka

mer eller mindre vita gräsänder bland stadens övervintrande gräsänder. De avvikande exemplaren är ett intressant inslag bland de normalfärgade änderna. Två vintrar å rad, 2020 och 2021, har en helvit gräsandshane övervintrat tillsammans med de andra änderna. Han var lika framfusig och framgångsrik som de andra gräsänderna. Våren 2021 hade han bildat par med en normalfärgad hona, som han vaktade lika intensivt som normalt färgade hanar brukar göra.

Vintern 2020 fanns det också en fantasiskt färgad gräsandshane i staden. Den gräsanden hade en spräcklig fjäderdräkt med svarta och bruna fläckar och strimmor som mönstrade den vita fjäderdräkten. Hur det har gått med den vita gräsanden och den spräckliga finns det inga uppgifter på. Ett tu tre dyker de upp

i staden i vinter. Mera troligt är att de fallit offer för jagande havsörn i utkanten av staden eller i skärgården under vårens äggläggningstid, då de skönt brunspräckliga honorna är relativt svårupptäckta för jagande örnar, medan vita

björn och vitsvanshjort för att nu nämna en handfull arter. En del av de vita djuren har varit albino med röda ögon, men flertalet har varit leukistiska med mörka ögon och vit päls med bruna fläckar och strimmor.

Hos de albino djuren kan bristen på alla färgämnen leda till hudproblem eller ögonproblem. De albino djuren är fåtaliga och för mera sällan sina anlag för albinism vidare, eftersom de inte klara sig så bra i naturen som de leukistiska. Leukistiska djur som man följt under en

längre tid har inte uppvisat några problem eller sjukdomar som skulle vara bundna till den mer eller mindre vita pälsen. Den avvikande färgen är bara en del av den stora mångfald som finns i naturen och de vita djuren är lika friska och starka som normalfärgade.

Många jaktlag respekterar de vita djuren och ser dem som ett välkommet inslag i naturen och viltstammarna. De vita djuren skjuts

med andra ord inte bort under jakten. Men det finns märkligt nog även den inställningen hos en del jägare att de avvikande, vita djuren skall skjutas bort alltid när tillfälle ges. Varför det kan man undra? Jo, kantänka för att hålla viltstammarna rena. Den här rasistiska inställningen är givetvis förkastlig och samtidigt emot naturens mångfald.

Dessutom är avskjutningen av de vita djuren, just för att de är vita, ett nog så talande exempel på människans översitteri när det gäller naturen. Allt skall vara stöpt i samma form och färg, här tillåts inga avvikelser. En märklig rättighet som människan gett sig själv och som är destruktiv för naturen och människan i stort som smått.

En spräcklig gräsandshona, den märkeligaste av de avvikande änderna i staden så här långt.

Den vita gräsandshanen var lika stark och framfusig som de andra änderna.

En vit gräsand syns på långt håll bland de normalfärgade änderna.

eller vitspräckliga hanar lyser fram på långt håll.

Att det finns relativt många vita och spräckliga gräsänder i dag, eller ännu oftare individer med vit halsring eller vitt bröst beror på människan flitiga och klåfingriga uppfödande av gräsänder i Finland liksom i många andra europeiska länder. I vissa uppfödningsskolor prioriteras avvikande färgformer för fågelparker eller av personligt intresse hos uppfödaren. De här avvikande färgformerna sprids sedan ut i naturen genom utplanteringar och via rymlingar.

Bland däggdjuren finns det vita exemplar hos många arter, utan att människan har blandat sig i naturens gång. Vita älgar är de mest uppmärksammade, men vita eller gråvita exemplar har noterats och fotograferats hos ekorre, igelkott, räv,

LUNCHMENY

V 2

9.1 MÅNDAG/MAANANTAI:

Merenkurkun ahvenfileitä tomaatti-timjamikastikkeella ja Laihian maalaislohkoperunaa L,G
Björkensin savustettua porsaan sisäfilettä punaviinikastikkeella ja Laihian maalaislohkoperunoita M,G
Kasvispyöryköitä, chilimajoneesia ja Laihian maalaislohkoperunaa M,G
Bocks lounasburger ja Laihian yrttilohkoperunaa L
Kvarkens abborfileä med tomat-timjansås och lantklyftpotatis från Laihela L,G
Björkens rökt grisfile i rödvinssås och lantklyftpotatis från Laihela M,G
Grönsaksbullar, chilimajonäs och lantklyftpotatis från Laihela M,G
Bock's Lunchburgare och örtklyftpotatis från Laihela L

10.1 TISDAG/TIISTAI:

Lähtilan Kananpoikaa aura-juustokastikkeella ja viipaleperunaa L,G
Kermaista graavilohipastaa Ruotsalan lohesta L,
Kasvispyöryköitä, chilimajoneesia ja Laihian maalaislohkoperunaa M,G
Bocks lounasburger ja Laihian yrttilohkoperunaa L
Närproducerad kyckling i auroastsås och klyftpotatis L,G
Gräddig pasta med gravad lax av Ruotsala L
Grönsaksbullar, chilimajonäs och lantklyftpotatis från Laihela M,G
Bock's lunchburgare och örtklyftpotatis från Laihela L

11.1 ONSDAG/KESKIVIIKKO:

Merenkurkun lohka katkarapukastikkeella ja krossattua perunaa L,G
Panimomestarin porsaanelihapataa ja krossattua perunaa L,G
Kasvispyöryköitä, chilimajoneesia ja Laihian maalaislohkoperunaa M,G
Bocks lounasburger ja Laihian yrttilohkoperunaa L
Kvarkens lax med kräftsås och krossad potatis L,G
Bryggerimästarens grisköttsgryta och krossad potatis L,G
Grönsaksbullar, chilimajonäs och lantklyftpotatis från Laihela M,G
Bock's Lunchburgare och örtklyftpotatis från Laihela L

12.1 TORSDAG/TORSTAI:

Paneroitua kampelaa tilli-kerma-iiikastiketta ja perunamuusia L
Talon oluessa pitkäänhauduttua häränpaistia paistinkastikkeella ja perunamuusia L,G
Kasvispyöryköitä, chilimajoneesia ja Laihian maalaislohkoperunaa M,G
Bocks lounasburger ja Laihian yrttilohkoperunaa L
Pannukakkuja, hilloa ja kermavaahtoa
Panerad spätta med dill-gräddfilssås och potatismos L
Långbräserad oxstek i husets öl med steksky och potatismos L,G
Grönsaksbullar, chilimajonäs och lantklyftpotatis från Laihela M,G
Bock's Lunchburgare och örtklyftpotatis från Laihela L
Pannkaka, sylt och grädde

13.1 FREDAG/PERJANTAI:

Merenkurkun siikaa ruskeavoi-kastikkeella ja paahdettua perunaa L,G
Lähtiuottajan porsaanelihapataa ja paahdettua perunaa L,G
Kasvispyöryköitä, chilimajoneesia ja Laihian maalaislohkoperunaa M,G
Bocks lounasburger Laihian yrttilohkoperunaa L
Kvarkens sik i säs på brynt smör och rostad potatis L,G
Närproducerad gristek i pepparsås och rostad potatis L,G
Grönsaksbullar, chilimajonäs och lantklyftpotatis från Laihela M,G
Bock's lunchburgare och örtklyftpotatis från Laihela L

V 3

16.12 MÅNDAG/MAANANTAI:

Turskan selkäfilettä tomaattibasilikakastikkeella ja laihiian lohkoperunoita L,G
Savustettua Björkensin porsaaneliettä punaviinikastikkeella ja laihiian lohkoperunoita M,G
Kodialin säräjuureksia omenakastikkeella ja laihiian lohkoperunaa L,G
Bocks lounasburger ja Laihiian yrttilohkoperunaa L
Ryggsfile av torsk i tomat-basilikasås och Laihela klyftpotatis L,G
Rökt Björkens grisfile i rödvinssås och Laihela klyftpotatis M,G
Kodials blandgrönsaker i äppelsås och Laihela klyftpotatis L,G
Bock's lunchburgare och Laihela örtklyftpotatis L

17.12 TISDAG/TIISTAI:

Puna-kampelaruillia sitruuskastikkeella ja perunamuusia
Lähtilan porsaanelihapataa ja perunamuusia L,G
Kodialin säräjuureksia omenakastikkeella ja perunamuusia L,G
Bocks lounasburger ja Laihiian yrttilohkoperunaa L
Rullader av rödspätta med citrussås och potatismos
Bitstek av närproducerad gris och potatismos L,G
Kodials blandgrönsaker i äppelsås och Laihela klyftpotatis L,G
Bock's lunchburgare och Laihela örtklyftpotatis L

18.12 ONSDAG/KESKIVIIKKO:

Paistettuja puruveden muikkuja ruskistetulla voilla ja laihiian lohkoperunaa L,G
Panimon lihamureketta kermakastikkeella ja laihiian lohkoperunaa L,G
Kodialin säräjuureksia omenakastikkeella ja laihiian lohkoperunaa L,G
Bocks lounasburger ja laihiian yrttilohkoperunaa L
Stekt siklöja från puruvesi med brynt smör och Laihela klyftpotatis L,G
Bryggeriets köttfärs med gräddsås och Laihela klyftpotatis L,G
Kodials blandgrönsaker i äppelsås och Laihela klyftpotatis L,G
Bock's lunchburgare och Laihela örtklyftpotatis L

19.12 TORSDAG/TORSTAI:

Savustettua lohka Ruotsalalta remouladekastikkeella ja viipaleperunaa L,G
Häränpaistia Isostakyröstä pikanttikastikkeella ja viipaleperunaa
Kodialin säräjuureksia omenakastikkeella ja viipaleperunaa L,G
Bocks lounasburger ja Laihiian yrttilohkoperunaa L
Pannukakkuja, hilloa ja kermavaahtoa
Rökt lax av Ruotsala med remouladesås och skivad potatis L,G
Oxstek från Storkyro med pikantsås och skivad potatis
Kodials blandgrönsaker i äppelsås och Laihela klyftpotatis L,G
Bock's lunchburgare och Laihela örtklyftpotatis L
Pannkakor, sylt och vispgrädde

20.12 FREDAG/PERJANTAI:

Sateenkaarirautua lime-bearnaisekastikkeella ja paahdettua perunaa L,G
Yönyli haudutettua lähtilan porsaanelihapataa b.b.q-kastikkeella ja paahdettua perunaa M,G
Kodialin säräjuureksia omenakastikkeella ja paahdettua perunaa L,G
Bocks lounasburger ja Laihiian yrttilohkoperunoita L
Regnbågsforell i lime-bernaisesås och stekt potatis L,G
Närproducerad över natten bräserad gris med BBQ-sås och stekt potatis M,G
Kodials blandgrönsaker i äppelsås och Laihela klyftpotatis L,G
Bock's lunchburgare och Laihela örtklyftpotatis L

CHRISTMAS HAYMARKET 17.12.

KIITOS! TACK! THANK YOU!
KAIKILLE KÄVIJÖILLE JA TUOTTAJILLE JOTKA
OSALLISTUVAT! PAIKALLISESTI TUOTETUN
OSTAMINEN TUKEE PAIKALLISTA OSAAMISTA
JA TAITOA, SEKÄ TOIMINNAN JATKAMISTA
HAASTAVISSA AJOISSA.
NÄEMME TAAS UUELLEEN PÄÄISÄISEN
TIENOILLA! LISÄÄ TIETOA WWW.BOCKSCORNERBREWERY.COM

TACK ÅT ALLA BESÖKARE OCH PRODU-
CENTER SOM DELTOG! KÖP AV LOKALT
PRODUCERAT STÖDER LOKALT KUNNANDE
OCH SKICKLIGHET, SAMT VERKSAMHETENS
FORTSÄTTNING I UTMANANDE TIDER.
VI SYNNS IGEN KRING PÅSK! MER INFO PÅ
WWW.BOCKSCORNERBREWERY.COM

YHTEYSTIEDOT / KONTAKTUPPGIFTER: IRA.MIKKONEN@BCV.FI / 050 5053507

Joulupukki saapui Korva-
tunturilta tervehtimään
kävijöitä! /
Jultomten kom från Kor-
vatunturi och hälsade på
besökarna!

1000 ILOISTA KÄVIJÄÄ
GLADA BESÖKARE

Nukketatteri Pikku Aasi. /
Dockteatern Lilla Äsnan.

Eirik Hansson

Monta NY-
yrittäjää
oli paikalla
myymässä! /
Många UF-
företagare
var på plats
på markna-
den med sina
produkter!

Skärgårdens Skatter

Kalastaja Tom Blom oli paikalla savus-
tamassa lohda. / Fiskare Tom Blom var
på plats och rökte lax.

Krista Alpine

Verhoomo Alexandra

Norrbrö, luomu
lampaanlihaa.
/ ekologiskt
färdkött.

Tiainen Ry osallistui
Ukrainalaisten pakolaisten
tueksi. / Tiainen rf deltog
till stöd för Ukrainska
flyktingar.

Kodialin luomuvihannek-
set. / Kodials ekologiska
grönsaker.

Inger Fransén

CULT SUGAR BY ZOE ZHUHUI

Zoe, a trained chocolatier from China is back in Finland and now baking delicious pastries. Before the Covid-19 pandemic sourdough bread baking was the thing for her, but after a stint back in China in 2020, pastries have taken over and she has started to sell her own products.

- All of my biscuits have an own well thought out recipe: I want them all to have different crispiness, texture, flavor and mouthfeel. Only by using high quality raw materials, I can achieve this, Zoe tells about her newly developed recipes.

Zoe has been working within the sweet business for 15 years but during the last 6 years shifted into pastries.

- Pastries and chocolates are related, but still workwise very different. Pastries are such a huge field that I would need a lifetime to explore, Zoe explains.

In chocolates every cent and every minute that you saved in, would show in the final product, Zoe continues. That is also why she is buying her chocolate raw materials from abroad. Higher raw material quality also leads to higher product pricing. This leads to it being harder to

sell the product – a catch 22 situation, Zoe sums up.

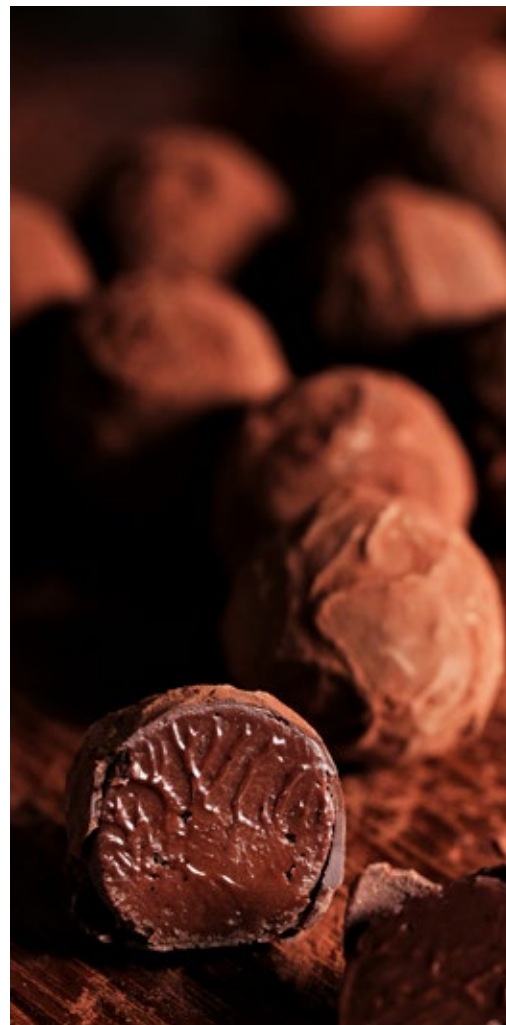
Handmade quality chocolates have a small market here in Ostrobothnia, but Zoe is determined to try. In China her biscuit recipes are already selling, but here in Vaasa, she still has to break the territory.

At the moment Bock's Corner Shop is selling Zoe's products and Zoe hopes that more people here would open their eyes for these kind of quality biscuits and chocolates.

- Maybe the fine taste in the products is hard for the mainstream to appreciate, but I neither want to compromise on the products, Zoe tells. Time would tell if I would try to make some more simpler and affordable products.

Special for Zoe's products are that she is making everything from scratch: the caramel and jam is made from scratch by herself, raw nuts are baked and grinded into pralines – that way Zoe can control the sweetness and the depth of flavor. In her products there are no artificial flavorings, and she is buying all ingredients as raw materials – never as semi-finished products.

Next thing up for Zoe is experimenting with products that would fit for the cof-

fee and tea table - more so French styled cookies and chocolate truffles.

- I am already well equipped with knowledge and skills when it comes to making chocolate and pastries, but still there is a lot to learn. Sweet bakery products are my obsession! Zoe finishes.

You can find more of Zoes work on Instagram at @zoe.zhuhui. Soon there will also be products available through Zoes Whatsapp shop. Except for Bock's Shop you can buy products straight from Zoe.

All photos: Zoe

Bock's

BOCK'S VILLAGE SHOP

CULT SUGAR

KEKSEJÄ, SUKLAALASTUJA, SABLÉ BRETONS, GRANOLAA JA TRYFFELEITÄ / KEX, CHOKLADFLARN, SABLÉ BRETONS, GRANOLA OCH TRYFFEL
7,50 - 19,90 €

FRIELLA

BATH BOMBS
KYLVIILLE TAI JALKAKYLVIILLE. FÖR BAD ELLER FOTBAD.
PIPARMINTTU/PEPPARMYNTA & BUBBLE GUM
3,50 €

COLLECTORS PACK: EISBEERS

SIS. INNEH.:
BOCK'S EISBOCK, 500 ML
BOCK'S EISWEISSE, 500 ML
BOCK'S JUNIPER EISWEIZENBOCK, 500 ML

46,90 €

COLLECTORS PACK: BARREL AGED BEERS

SIS. INNEH.:
BOCK'S BA DOPPELBOCK LIMITED EDITION, 750 ML / BOCK'S BA JUNIPER-WEIZENBOCK LIMITED EDITION, 750 ML
41,90 €

LAHJAPAKETTEJA / GÅVOPAKET

VAPAAVALINTAINEN SISÄLTÖ, PAKETOITU SELLOFAANILLA JA SATIINI-NAUHALLA. / VALFRITT INNEHÅLL, PAKETERAT MED CELLOFAN OCH SATINBAND.
ALK. / FR.O.M. 15 €

KAIKKI KOTIKOKKAILUUN BOCK'S KYLÄKAUPASTA! /
ALLT ÄT HEMMACKEN FRÅN BOCK'S BYABUTIK!
KAIKKI LÄHITUOTETTUA! /
ALLT NÄRPRODUCERAT! #SUPPORTYOURLOCAL

AVOINNA TI-LA 12-18 • ÖPPET TI-LÖ 12-18

YHTEYSTIEDOT / KONTAKTUPPGIFTER:
IRA.MIKKONEN@BCV.FI, 050-5053507

VIRTUAALI- TYÖNTEKIJÄ 1000 EUR PER KUUKAUSI

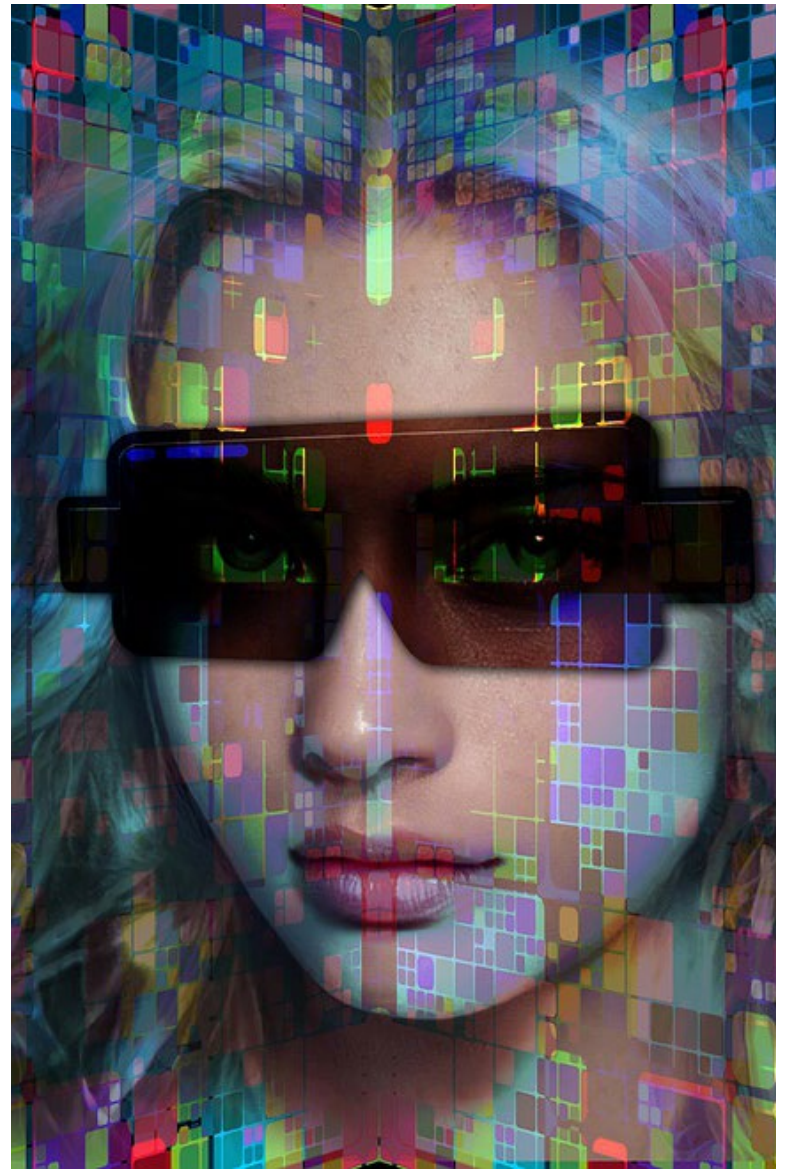

Kiinassa tarjotaan virtuaalityöntekijän palkkaamista alkaen 300 eur per kuukausi. Hinnat nousevat suorituskvyn mukaan ja kalleimmat ovat 1000 eur per kuukausi. Mitä virtuaalityöntekijä osaa?

Ensinnäkin virtualityöntekijä tietää periaatteessa ”kaiken”. Eli mitä vaan hänen sallitaan tietävän ja etsivän tietoa. Tyypillinen rooli on juridiikan selvittäminen, terveysdiagnostiikkaa, raporttien tekoa, HR, koulutus, ohjeistus, virheen esto, statistiikan analysointi, henkilökohtainen tulokulma ja optimointi.

Hyvä puoli on että harvoin sairastuu, ei tarvitse työhuonetta, ei riitele asemastaan muiden kanssa hierarkiassa, on aina hyvällä tuulella, ei kaipaa lomaa eikä lepoa. Työ maistuu 24/7. Ei tarvitse seminaareja tai matkoja, vaan ohjelman päivitys jota toimittaja yritys on sisällyttänyt hintaan tai veloittaa pientä lisämaksua vastaan.

Kannattaa kokeilla Open AI ChatGPT ratkaisua jossa jo nyt jokainen voi huomata miten pitkällä tämä teknologia on. Tietenkin ihmiset jotka eivät ole henkisesti eikä fyysisesti laiskoja kykenevät vielä päihittämään virtuaali ihmisen – muttei työkapasiteetissa. Vuosi 2023 tulee olemaan historiassa ensimmäinen ”mixed reality” vuosi. Tavallaan olemme tässä mielessä aloittamassa uuden ajanlaskukauden!

METAVVERSE 1000 MILJARDERS BUSINESS 2025 ?

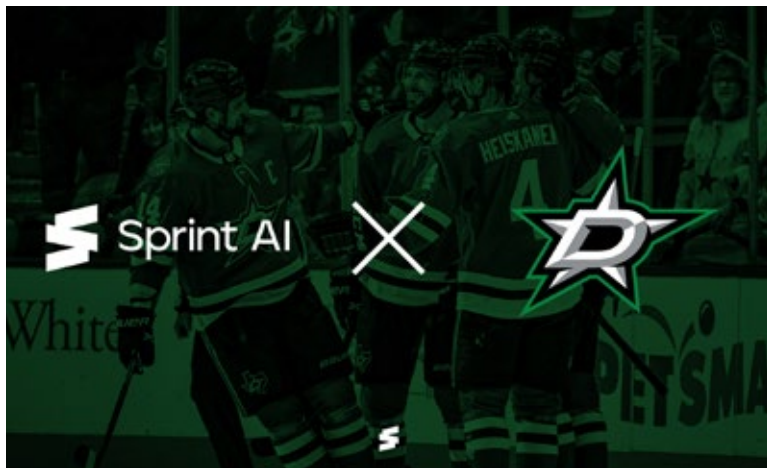
Trots att värdet på Meta (tidigare Facebook), Google, Amazon, Microsoft, Tesla har rasat alldeles kopiöst (snart närmare 800 miljarder i snitt per bolag) så förutspår Accenture att t.ex. Metaverse industrin och affärsmöjligheterna kommer att dramatiskt öka redan 2025. I Kina tror man likaså och bolagen där investerar grymma summor på teknologin.

Det kan vara bra att komma ihåg att Metaverse i kombination med ChatGPT (se artikel ovan) kommer att ifrågasätta nuvarande skolväsen, forskning och universitet, hälsovårdsstrukturer, journalister, specialister, politiker, konsulter osv.

Den stora frågan är : Är Europa med på tåget eller på perongen i en ort där tåget inte ens stannar?

SUOMALAINEN SPRINT AI JA DALLAS STARS PARTNERSHIP!

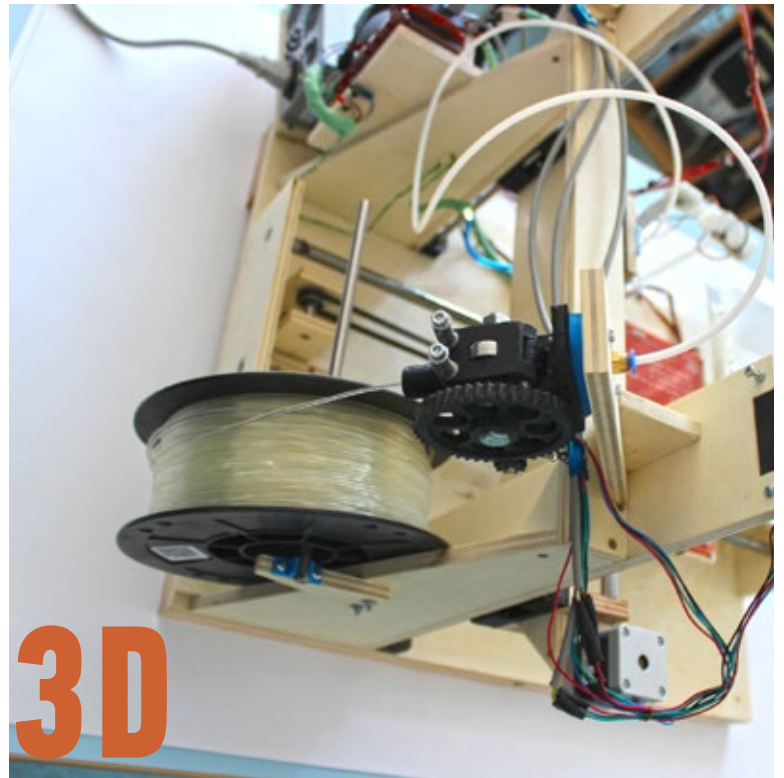
Suomessa kehitetty ja viime Wasa Future Festivalin aikana esitelty Sprint AI platform otetaan Dallas Stars urheilujoukkueen työkaluksi. Työkalu auttaa urheilijoita kehittämään persoonallisuuksien mukaan. Tekoäly analysoi miten henkilö kehittyy ja kertoo datan perusteella ruokavaliosta alkaen miten treeni on vaikuttanut. Ja tietenkin siihen tulee jatkossa myös mukaan henkinen kehitys mukaan.

Ratkaisu on alalla merkittävimpiä tekoälyratkaisuja ja sillä on suorat sovellusmahdollisuudet tavallisen kuluttajankin osalta. Tämä tarkoittaa että Sprint AI on nyt osa maailman terveydenhoidon ja biotekin suurta teknologiamurrosta.

Mikko Simon, Chief Growth Officer, lähetti matkallaan Las Vegasin lentokentälle seuraavan tervehdyksen lehden menossa painoon:

"SprintAI:n loppuvuosi sujui erittäin vauhdikkaasti ja globaali maailmanvalloitus on edennyt hyvissä merkeissä. Pääsimme monen potentiaalisen ison partnerin kanssa eteenpäin neuvotteluissa, josta tuoreimpana esimerkkinä juuri julkaistu yhteistyösopimus NHL-joukkue Dallas Starsin kanssa. Olemme alkuvuonna paikan päällä useassa isossa urheilualan konferenssissa, josta syntyy varmasti monia uusia yhteistyömahdollisuuksia!"

Slutet på SprintAI:s år 2022 gick väldigt bra och den globala världserövringen har gått bra. Vi gjorde framsteg i förhandlingarna med många potentiella stora partners, det senaste exemplet är det just publicerade samarbete med NHL-laget Dallas Stars. I början av 2023 kommer vi att finnas på plats på flera stora konferenser inom sportbranschen, vilket säkerligen kommer att skapa många nya samarbetsmöjligheter!"

3D PRINTNING AV HUS AVANCERAR

Mega har tidigare rapporterat hur kineserna 3D printat jättelika konstruktioner såsom dammar för kraftverk. Alla maskiner och arbetsprocesser är styrda av datorer – inga människor på bygget. Nu har printning av hus börjat närma sig realvärlden i praktiken. Och resultaten är förbluffande:

- 50% snabbare
- 99% mindre avfall
- 100% tom av återanvänt material
- fri formgivning
- datorn beräknar hållfastighetskrav och ger optimala varianter
- kvaliteten ökar

**Myynti ja huolto
Försäljning och service**

HALONEN

Tammipiha-Ekgården

☎ 045 6566 659

www.halonen.com

VETOVOIMA, PITOVOIMA JA TYÖVOIMAPULA

Valation ennusteen mukaan työperäisen maahanmuuton tulee kaksinkertaistua vuoteen 2030 mennessä ja 75% ulkomaisista opiskelijoista tulisi löytää töitä ja jäädä Suomeen¹. Kansainväliset osaajat ovat Business Finlandin tutkimuksen mukaan tulevaisuudessa yhä tärkeämmässä roolissa suomalaisten yritysten menestyksessä². Tutkimus osoittaa, että 64% kansainvälistä työvoimaa palkanneista yrityksistä oli sitä mieltä, että kansainvälinen rekrytointi on tuonut yrityksen liiketoiminnalle kasvua. Työperäisessä maahanmuutossa on tarkasteltava sekä vetovoimaa että pitovoimaa, koska työnantajille on tärkeää, että henkilöstö jää yritykseen pidemmäksi aikaa.

Veto- ja pitovoimatekijöitä voidaan tarkastella monella eri tasolla. Yllä oleva kansallinen politiikka ja tavoitteet ovat haasteelliset vuoteen 2030, mutta mitä tämä tarkoittaa työyhteisö tasolla? Kuinka iso rooli on siellä, jossa inhimillinen kanssakäyminen tapahtuu, veto- ja pitovoiman kannalta?

Eläinlääkärialalla työvoimapula on hyvin suuri^{3,4,5,6,7}, pätevyysvaatimukset korkeat ja alan koulutus on pitkä ja sinne on erittäin vaikea päästä. Tällä alalla suomalaisen työn standardi on hyvin korkea ja käytetyt työvälineet ja laitteet vaativat paljon käyttökokemusta. Viranomaiset valvovat, että alalla toimivilla on siihen oikeuttava tutkinto. Työskentely on yksinäistä ja kuormittavaa työtä.⁷ Asiakastapahtuma on hyvin lyhyt ja siinä ajassa täytyy tarkasti ymmärtää asiakkaan tarve ja valita oikea suoritettava toimenpide. Asiakkaat ovat kaikenkokoisia ja näköisiä eivätkä itse osaa ilmaista sitä mitä heitä vaivaa. Tämä vaatii työntekijöiltä erityistä kyvykkyyttä omistajien kanssa.

Kävin haastattelemassa vaasalaista yrittäjää, joka on isolla sydämellä rekrytoinut, ohjannut, tukenut ja integroinut kansainvälisen työntekijän Vaasaan. Tarina kertoo mikrotason näkökulmasta sen, miten veto- ja pitovoimatekijät kieoutuvat yhteen ja miksi Vaasaan töihin tullut myös haluaa jäädä tänne. Ensimmäinen oli tullut, kun kävin haastattelemassa eläinlääkäri Kirsi Heinoa, Länsirannikon

eläinklinikan omistajaa ja eläinlääkäri Ivan Ćurićia, joka talvella 2021 muutti aurinkoisesta Kroatian Splitistä Vaasaan. Vaikka haastattelut tapahtuivat erikseen, heidän vastauksensa olivat hyvin yhdenmukaisia veto- ja pitovoimatekijöiden suhteen.

Ivan kertoi, että heti videolinkin välityksellä tapahtuneesta ensihaastattelusta alkaen hän sai niin hyvän kuvan Kirsi Heinosta ja hänen luotsaamasta yrityksestä, että hän tiesi tämän olevan työpaikka, jossa hän tulee viihtymään ja kehittymään. Ivan kertoi, että syy miksi hän etsi töitä Suomesta oli koska hän arvosti suomalaisten korkeaa työstandardia, työskentelyolosuhteita, mentaliteettia ja arvostusta luontoon. Kirsi Heino sai myös alusta alkaen hyvin myönteisen kuvan Ivanista. Se oli Ivanin ystävällinen ja positiivinen asenne, joka huokui jo videolinkin välityksellä Suomeen asti “huomasin hänen innokkuuden, halun oppia asioita.”

Molemmat totesivat paperibyrokratian olleen merkittävää ja erilaisia asiakirjoja piti kääntää ja toimittaa, jotta Ruokavirasto myöntäisi Ivanille eläinlääkärilisenssin. Prosessi aloitettiin syyskuussa ja Ivan sai lisenssin ja aloitti työt joulukuussa 2021. Muutto Vaasaan vaati myös paljon muita valmisteluja. Ivan kertoi, miten tärkeä työnantajan tuki oli hänelle. Työnantaja lähetti kuvia ja auttoi löytämään asunnon. Kirsi oli häntä vastassa lentokentällä ja näytti paikkoja.

Entä ensimmäiset päivät töissä? Kirsi Heinon mukaan “Ivan istui vierelläni päivittäin, mutta nopeasti hän pääsi kärryille asioista.” Ivan Ćurićia muistelee, että hän oli ensimmäiset kolme, neljä viikkoa täysin Kirsin ohjauksessa. Sen lisäksi hän opiskeli itsenäisesti lakia, määräyksiä ja teki paljon muistiinpanoja järjestelmistä ja suomalaisesta terminologiasta. Hän näytti täynnä muistiinpanoja olleen vihkoansa. Hän toteaa: “esimieheni oli aina auttamassa ja niin myös työtoverini”. Ivan on hyvin kiitollinen siitä, että yritys kustansi hänelle 70 tuntia suomen kielen yksityisopetusta, jota hän sai kahdesti viikossa.

Mitä arvoa kansainvälinen työntekijä

tuo työyhteisöön? Kirsi Heinon mukaan Ivanin positiivinen asenne on tarttunut. Hän on työssään ja asiakastapaamisissaan hyvin lämminhenkinen. Ivan on myös saattanut tuoda työkollegoille arvostuksen meidän työolosuhteista, kun hän on kertonut, millaista on olla töissä toisessa maassa. Ivan toteaa, että hänen työnantajansa on aivanlaatuinen ”Tunnistan panostuksen, jonka hän sijoittaa työntekijöihin. Viime viikolla olimme esimerkiksi kaikki yhteisessä koulutustilaisuudessa”.

Onko kieli suurin haaste? Ivanin tulon kautta Kirsi Heino huomasi, että eri maissa eläimiä hoidetaan erilaisilla tekniikoilla ja lääkkeillä. Kirsiille yrityksen sielu on korkeassa palvelun laadussa. Kielitaito ei siksi ollut suurin haaste, vaan uusi työntekijä piti huolella perehdyttää palveluprosessiin, laitteisiin ja lääkemääräyksiin ja se oli myös syy miksi Kirsi ohjasi niin tarkasti Ivania ensimmäisen kuukauden aikana. Ivanin mukaan kieli ei ole suurin haaste, mutta se on tärkeää oppia. Suomi ei ole kaikkein helpoin kieli, siksi se riippuu paljon omasta asenteesta, miten nopeasti sen oppii.

Miten integroituminen laajemmin yhteiskuntaan tulee huomioda? Kirsi Heino on alusta alkaen kantanut suurta huolta kansainvälisen työntekijän hyvinvoinnista. ”Huomasin että Ivanin perheessä oli tosi lämmin ja yhteinen ilmapiiri ja olin huolissani, että hän ei pärjää Suomessa ilman sitä vaan saa koti-ikävän, kun perheen rooli on niin iso. Siksi aloin etsimään paikkoja ja kerhoja, joissa voisin tutustuttaa häntä ihmisiin, joilla on samanlaisia harrastuksia ja makuja. Esimerkiksi tämä KV kerho, josta hän voisi löytää kavereita”. Kesäloma-aikana kaupunki tyhjenee. Kirsi kertoi, että hän

UUSI, HYVÄ VUOSI DIGITAALISELLE SIVISTYKSELLE

kutsui siksi Ivanin kesämökilleen. Ivan kertoo, että Kirsin ansioista hän ei ole koskaan ollut täysin yksin. ”Minulla on pieni verkosto, liityin urheiluseuroihin ja olen aina mukana erilaisissa tapahtumissa tai tilaisuuksissa. Ensimmäisten kuukausien jälkeen, kun tämä isompi oppiminen ja perehtyminen uuteen työhön ja asuinpaikkaan oli takana, sosiaalisen elämän rooli alkoi korostumaan. Sosiaalinen elämä on tosi tärkeää pienessä tai suuressa kaupungissa”. Vaikka tämä on toinen joulou Vaasassa, Ivan edelleen ihmettelee miksi joulumarkkinat torilla ovat niin tyhjiä ihmisistä.

Mitä kansainväliset osaajat nostavat itse esiin tärkeimmiksi syiksi, miksi haluavat jäädä tänne? Ivan vastaa, ettei koskaan voi jättää tätä työtä. Hän on saanut niin paljon työnantajaltaan ja tuntee paikan kodikseen. Hän haluaa jäädä Suomeen ja Vaasaan. Haastattelun lopussa Ivan toteaa, että halu jäädä ei ole pelkästään kiinni työnantajasta tai yhteiskunnasta, vaan myös itsestä ja omasta asenteesta. ”Maahanmuutto ei ole kaikkia varten. Se vaatii avointa asennetta. Olen nyt maistanut todennäköisesti kaikkia eri ruokia ja makuja Suomessa. Se on minun harrastukseni. Salmiakista pelkkään määmiin suoraan paketista. Kun Kirsi vei minut lounaalle, rakastuin hernekeittoon”. Hernekeitto kuvaa hänen seikkailunhaluista luonnetta.

Tämä tarina osoittaa, miten tärkeät mikrotason toimet ovat ja miten pienetkin asiat, kuten yhteinen hernekeittolounas, vaikuttavat veto- ja pitovoiman vahvuuteen. Kansalliset politiikat ja kampanjat eivät tee sitä itsestään. Yrittäjän henkilökohtainen asenne ja valmius ottaa vastaan uusia haasteita ovat keskeistä. Ajallinen ja rahallinen panostus kansainväliseen työntekijään ja siihen että, hän kokee olevansa tervetullut, vaikuttavat merkittävästi työntekijän sitoutumiseen työnantajaan. Suurta molemmin puoleista avoimuutta tarvitaan, jotta integroituminen on onnistunutta. Pitovoima on viime kädessä sitä, että päivittäin ja arkisissa tilanteissa toivotamme kansainväliset ihmiset tervetulleiksi sekä esittelemme ja tutustutamme omaa kieltä ja kulttuuria heille.

Susie Kimura on projektipäällikkö Vaasan ammattikorkeakoulussa ja jatko-opiskelija Vaasan yliopistossa. Häntä kiinnostaa tavalisten ihmisten tekemät uroteot.

Sodan, energiakriisin ja pandemian sävyttämä vanha vuosi on ohi. Nyt alamme pohtia, onko alkanut uusi vuosi samanlainen, vai voisiko se olla edellistä valoisampi. Miten maailma muuttuu, kun katsomme vielä kuluvaakin vuotta kauemmaksi? Onko mieleemme tarjoama kuva tulevaisuudesta nykyhetkeä parempi?

Digitalisaatio ja teknologinen kehitys ainakin etenee vauhdilla. Moni asia on muuttumassa, kun etsimme uudenlaisia, taloudellisesti ja ympäristöllisesti tasapainoisempaa elämää. Megatrendit, eli vahvasti kaikkeen vaikuttavat kehityskulut, liittyvät lähivuosina esimerkiksi lohkoketjuihin, dataan, tekoälyyn, energiaan, terveysteknologiaan ja synteettiseen biologiaan. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra nostaa myös teknologisen osaamisen ja ymmärryksen yhdeksi megatrendeistä.

Megatrendinä teknologian ymmärrys Sitran mukaan teknologiaosaamisen ja teknologian ymmärryksen merkitys korostuu jatkossa niin työelämässä kuin vapaa-ajalla. Digitaalinen sivistys auttaa meitä ”arvioimaan verkkosisältöjä, tunnistamaan valeinformaatiota, ymmärtämään algoritmeja tai datatalouden toimintaa sekä huolehtimaan turvallisuudesta, omista oikeuksista ja velvollisuuksista digitalisoituvassa yhteiskunnassa.” Teknologian nopea kehitys voi nimittäin myös erottaa meitä ja luoda toisistaan erillään olevia teknologisia todellisuuksia.

Kehitystä ei kuitenkaan voi, eikä saa, pysäyttää. Siksi esimerkiksi palveluiden osalta on kiinnitettävä erityistä

huomiota saavutettavuuteen sekä siihen, että niitä kehitetään ihmisten, ei teknologian ehdoilla. Teknistyminen tekee yhteiskunnista myös aikaisempaa haavoittuvampia erilaisille häiriöille, kuten sähkökatkoille. Kyberhyökkäykset voivat halvaannuttaa yrityksen tai koko yhteiskunnan toimintoja. Kyberturvasta huolehtiminen onkin nykyään osa huoltovarmuutta, eli yhteiskunnan toimintakyvyn varmistamista kriisioloissa. Nämä koskevat myös pohjalaisia yrityksiä ja kuntia.

Ymmärrys on pääomaa

Viime vuosi oli mielenkiintoinen ja opettavainen kasvun vuosi Wasa Innovation Centerin tiedekanavalle WIC Science Channelille. Saavutimme ja ylitimme asettamamme tavoitteet katselumääristä sekä tilaajista. Kanavan sisältöjä on katseltu nyt yli 65,000 kertaa. Viime vuoden suosituimmat aiheet liittyivät mm. vetyautoihin, sähköpörssiin, elämään vuonna 2102 sekä ChatGPT -tekoälyyn. Kanavalla julkaistiin 138 uutta videota, mikä tarkoittaa paljon tietoa sekä potentiaalia ymmärrykselle.

Sanomamme leviää siis askel askeleelta. Tarkoituksemme on lisätä ymmärrystä uusista ja tulevaisuuden teknologioista sekä tieteen kehityksestä paremman päätöksenteon ja inhimillisesti, taloudellisesti sekä yhteiskunnallisesti kestävämmän tulevaisuuden edistämiseksi.

Ymmärtävät, ajattelevat ja osallistuvat ihmiset ovat voimavara, jota Pohjanmaalla ja koko Suomessa nyt tarvitaan. Ja tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän.

digialbum

Julkaisemme viikoittain lukijoiden kuvia digialbumissa. Voit osallistua sähköpostitse, lähettämällä kuvasi sekä nimesi osoitteeseen mega@upc.fi

Vi publicerar varenda vecka våra läsares bilder i digialbumet. Du kan delta via e-post. Skicka in bilden till mega@upc.fi med namn och ort.

Tuula Taskinen, Vaasa. "Sekamelska"

Heikki Hongisto, Vaasa. "Jouluaattona 2022."

Viktor Jokiahho, Vaasa.
"Hiiripöllön katse."

Marianne Gråbbil-Hakkola.

Leena Minkkinen. "Luonnon ulkovalo."

Boris Berts, Vasa. "Vinterdag i Vasa 16.12.2022."

Christian Nylund, Vasa. "De sista dagarna i år har bjudit på några soliga dagar här i Vasa".

Carola Seittu. "Julkortsmotiv på kvällen den 16.12. i Sunnanvik. Joulukorttimaisema 16.12. illalla Suvilahdessa."

Kari Kaihovirta. "Joulun odotusta."

Gertrud Engman, Helsingby. "Eftermiddagssol 15 december."

Toimitus / Ilmoitukset / Redaktion / Annonser:

Dzina Maiseichyk, 050 452 7007, mega@upc.fi - www.megamedia.fi

Avustajat / Medarbetare: Juha Rantala, Hans Hästbacka

Luo kampanjan — myös mobiilisti. Kampanjölösningar — även mobila.

Ilmoitushinta tekstissä 1,70 Eur/pmm + alv. Annonser i text 1,70 Eur/spmm + mvs.

Mediamyynti / Mediaförsäljning: mega@upc.fi

Mediakortti / Mediakort: www.megamedia.fi

Kustannus / Utgivare:

UPC
media
COMMUNICATION CENTER

Paino / Tryck:

UPC
print
COMMUNICATION CENTER

observateur

Uusi vuosi alkoi aurinkoisena, Vaasa 1.1.2023
Observateur: Matti Hietala, Vaasa

Ny-isen lade sig i Finnhamnsviken, Molpe.
Observateur: Helena Sten

Sininen hetki...
Observateur: Marianne Gräbbil-Hakkola

Årets första soluppgång, 01.01 2023.
Bilden är tagen vid Gustavsborgs badstrand i Vasa
Observateur: Christian Nylund, Vasa

Ota kuva ja kommentoi lyhyesti – max noin 100 merkkiä – tapahtumaa, treffiä, luontokoke-musta, rakennelmaa, ilmiötä, rakennusta, esinettä, tosiasiaa, - jotain jolla kuva voi saada osal-lisuutta aikaan. "Bloggaa" ja kehitä Pohjanmaata!

Lähetä kuva ja teksti sähköpostitse osoitteeseen mega@upc.fi, merkitse aiheeksi "Observateur". Jokaista julkaistua kuvaa kohden, kerääntyy 1 piste joka vastaa 1 euroa.

Kun on kerännyt 10 pistettä, saa 10 euron arvoisen lahjakortin Bocks'in kyläkauppaan.

Ta en bild och kommentera kort – max 100 tecken – en händelse, ett evenemang, en naturupp-levelse, en konstruktion, ett fenomen, ett föremål, ett faktum, - något som med en bild kanske får engagemang till stånd. "Blogga" från Österbotten!

Sänd bilden och texten per mejl till mega@upc.fi märkt "Observateur".

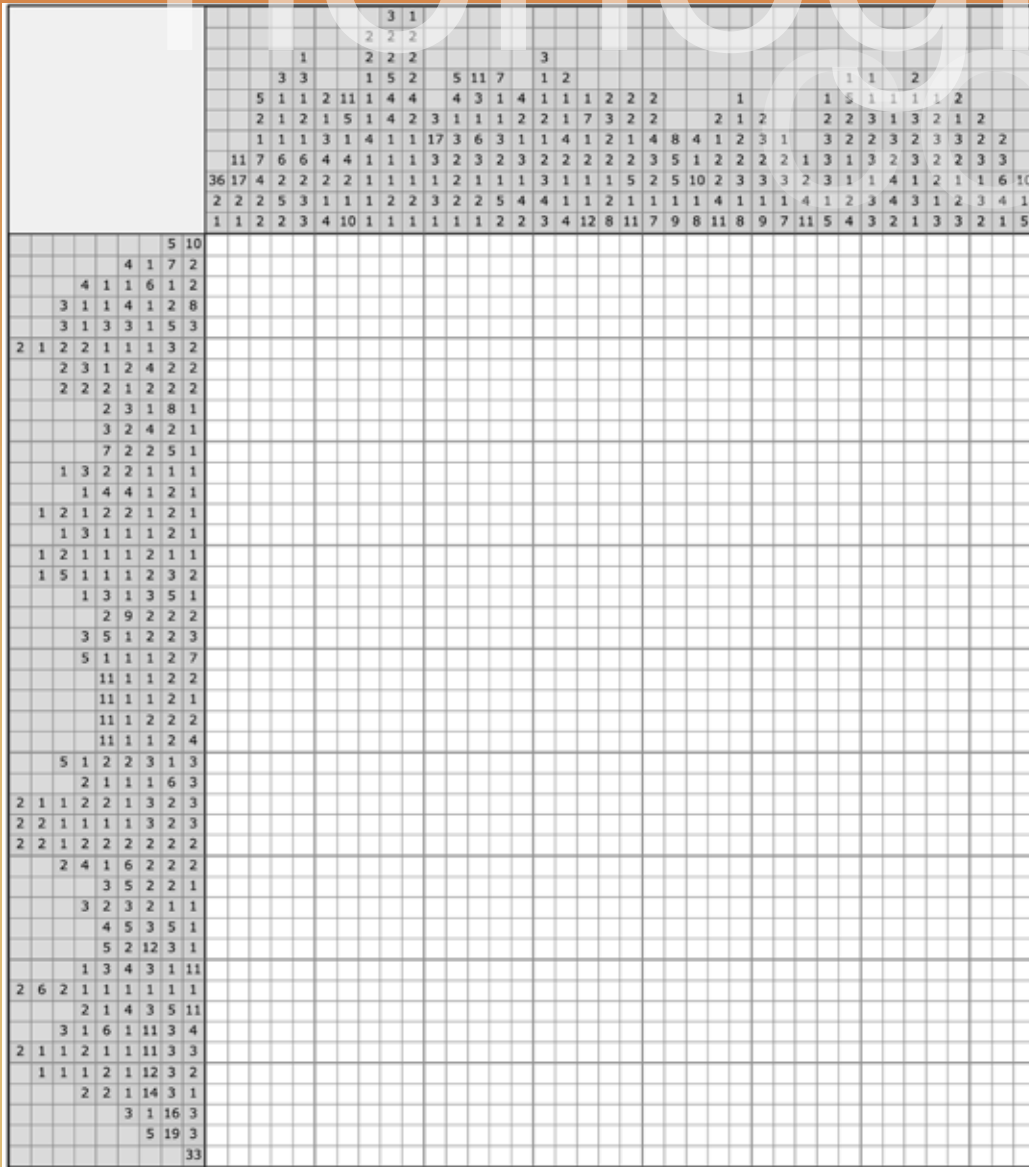
För varje publicerat bidrag genereras 1 poäng vilket motsvarar 1 euro. När 10 poäng samlats, får man ett presentkort värt 10 euro till Bock's bybutik.

sudoku

JAPANSKT BILDKRYSS JAPANILAINEN RISTIKKO

SUDOKU

#1

7	4			9		2
3				2		8
		1		3		
8			4		1	6 7
	1					4
4	6		2		5	
			7		9	
		9		5		6
	3	6				5 8

#2

	1	5		6		
6		2		1		3
3	7			4		5
8						7
		7	2	8	4	9
	3					8
2				7		1 3
		3		2		8 4
				9		2 5

#3

4			1			7	5
				6	9		
8	9			2		3	6
5			9			2	
	3						8
		6			4		5
	4	7		9			2 8
			2	4			
	2	9			3		1

ZITZ

BAZI & MAZI

NONOGRAM RATKAISU / LÖSNING

RATKAISU / LÖSNING

#1

7	4	8	5	6	9	3	2	1
3	5	6	1	2	7	8	9	4
9	2	1	8	4	3	6	7	5
8	9	2	4	3	1	5	6	7
5	1	7	9	8	6	2	4	3
4	6	3	2	7	5	1	8	9
6	8	5	7	1	4	9	3	2
2	7	9	3	5	8	4	1	6
1	3	4	6	9	2	7	5	8

#2

4	1	5	9	6	3	7	8	2
6	8	2	5	1	7	3	4	9
3	7	9	8	4	2	1	6	5
8	2	4	1	3	9	5	7	6
5	6	7	2	8	4	9	3	1
9	3	1	7	5	6	4	2	8
2	9	8	4	7	5	6	1	3
7	5	3	6	2	1	8	9	4
1	4	6	3	9	8	2	5	7

#3

4	6	2	1	3	8	7	5	9
7	5	3	4	6	9	8	1	2
8	9	1	7	2	5	3	6	4
5	1	8	9	7	6	2	4	3
9	3	4	5	1	2	6	8	7
2	7	6	3	8	4	1	9	5
3	4	7	6	9	1	5	2	8
1	8	5	2	4	7	9	3	6
6	2	9	8	5	3	4	7	1

Bock's®
MAKE GOOD!

VALMISTUS
NET ZERO PRODUKTION

ENJOY OUR ALCOHOL FREE
PRODUCTS!

ALCOHOLITON OLUT
PANIMOLIMSA
BOCK'S COLA

CHEERS!